

D O D E

E E N

M A N N E N

T R I L O G I E

W A L T E R V A N D E N B E R G

OVER DE HONDENKONING:

‘De lezers die ieder jaar beëindigen door elke dag een hoofdstuk te lezen uit *De Avonden* zouden voor de verandering *De hondenkoning* moeten proberen.’
– *Trouw*

‘De grote kwaliteit van dit debuut is de droge, van emoties ontdane en net daardoor pakkende stijl.’
– *De Morgen*

‘*De hondenkoning* bombarderen wij zonder schroom tot indrukwekkendste debuut van het jaar.’
– *Esquire*

OVER WEST:

‘Van den Berg houdt de lezer niet op met gezochte vergelijkingen, vermoeiende metaforen of filosofieën die het verhaal ophouden. Zijn taal is kaal en verschoond van modieus taalgebruik. *West* is een roman zoals je die graag wilt lezen.’ – *Het Parool*

‘Van den Berg heeft iets te zeggen. Wat hij vertelt, maakt niet vrolijk, maar ontroert door leep vakmanschap. Toen ik *West* uit had, ben ik het opnieuw gaan lezen.’ – *HP /De Tijd*

‘Wie erin slaagt zo’n doodverklearde buurt tot leven te wekken, kan verdomd goed schrijven.’
– *Henk Spaan*

OVER VAN DODE MANNEN WIN JE NIET:

‘Van den Bergs romankunst is gesublimeerde verschrikking. Een prachtige, aangrijpende roman.’

– *Vrij Nederland*

‘Een roman met de rauwheid van een film van de gebroeders Dardenne. Zoveel emoties losweken, in een van opsmuk ontdane stijl: het is weinigen gegeven.’

– *Cutting Edge* ★★★★★

‘Van den Berg laat de lezer ademloos achter.’

– *De Telegraaf* ★★★★★

‘De mooiste scènes doen denken aan *The Sopranos*, waarin het in de bad guy ook pas begint te kraken wanneer is besloten het leven te beteren.’

– *NRC Handelsblad* ★★★★★

‘Zwaar onder de indruk.’ – *Nico Dijkshoorn*

‘*You Can’t Beat a Dead Man* is truly frightening. The voice is something you can’t escape, this drunk speaking to the boy, looking back, apologizing but not really apologizing, still threatening. Walter van den Berg is a great dramatist, and his writing is clear and hard and tense and impossible to forget.’

– David Vann, schrijver van *Legend of a Suicide* en *Goat Mountain*

Dode mannen

Een trilogie

Walter van den Berg

DODE MANNEN
EEN TRILOGIE

DAS MAG UITGEVERS

Walter van den Berg (1970) is schrijver. Zijn laatste roman *Schuld* werd lovend ontvangen, was 'Boek van de Maand' bij *De Wereld Draait Door* en wordt verfilmd. Onlangs ruilde hij het leven van Amsterdam Nieuw-West in voor een hoeve in de Betuwe.

ANDER WERK VAN WALTER VAN DEN BERG

Schuld (2016)

De hondenkoning, West en Van dode mannen win je niet
verschenen in 2004, 2007 en 2013.

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Sebes &
Van Gelderen literair agentschap te Amsterdam

© Walter van den Berg 2016

Art direction: Toine Donk
Omslagontwerp en opmaak: Anne Lint
Productiebegeleiding: Tim Beijer
Foto auteur: Keke Keukelaar

NUR 301

www.dasmag.nl
www.waltermvandenbergh.nl

BOEK I

DE
HONDENKONING

21 DECEMBER

Op de ochtend dat de kerstpakketten kwamen, kreeg ik er ook een, maar dat was een vergissing.

Er kwam iemand van de postkamer langs met een kar, en hij telde met hoeveel wij waren. We zaten met vier mensen op de kamer, dus hij pakte vier pakketten. Ik wilde zeggen dat ik hier niet echt werkte, dat ik ingehuurd was, maar ik durfde nooit iets te zeggen tegen de mensen van de postkamer.

De pakketten waren rood met groene sterren.

‘Zo,’ zei Fred. Hij leunde achterover in zijn stoel en keek naar de stapel. We keken alle vier naar de stapel. ‘Zo,’ zei Fred nog een keer. Hij zei wel vaker zo. Niemand reageerde. We keken alleen maar, even, en werkten daarna door.

Om twaalf uur liepen we naar de kantine op de derde verdieping. De kunst die op de derde verdieping hing, was overwegend blauw. Er stond een rij. Langzaam schuifelden we naar voren. Bij de kassa rekende ik af. Ik had vier bruine boterhammen, ham in cellofaanverpakking en een kuipje margarine. Er werkten vijf meis-

jes en een homofiel in de kantine. Geen van de meisjes was om naar te kijken. Er was in het hele gebouw maar één vrouw om naar te kijken: een bureauredactrice verderop op de gang. Ik had één keer een cd-rom voor haar gemaakt. Toen ik die klaar had, was ze op mijn bureau komen zitten. Ze had over me heen geleund om de muis vast te kunnen houden. ‘Mooi hoor,’ had ze gezegd. Ik zei niets terug. Ik vond *haar* mooi. Toen ze weg was, had ik mijn hand voorzichtig over mijn muis gelegd – zij had die muis zeker vier minuten vastgehouden.

Ik keek het meisje achter de kassa niet aan. Als het een vrouw om naar te kijken was geweest, had ik naar haar gekeken totdat ik aan de beurt was – daarna zou ik zijn opgehouden met kijken. Maar misschien was ik niet in de rij gaan staan als er een vrouw om naar te kijken achter de kassa had gezeten – dan had ik een gevulde koek uit de automaat gehaald.

Gemiddeld zag ik per dag drie vrouwen om naar te kijken. Soms onthield ik ze. Als ik in bed lag, dacht ik aan ze, probeerde ik me voor te stellen hoe ze eruit hadden gezien. Vaak herinnerde ik me alleen details. Hun haar of hun tanden of de broek die ze aanhadden. Zelfs de vrouwen die ik regelmatig zag, zoals de bureauredactrice, kon ik me moeilijk voorstellen als ik in bed lag. Maar aan de hand van het beeld dat ik nog op kon roepen, probeerde ik te bepalen wie van die vrouwen ik zou willen als ik moest kiezen. Die keuze had ik niet, maar dat was niet erg. Het was iets om me bezig te houden terwijl ik wakker lag. Misschien lag ik

wakker omdat ik die keuze probeerde te maken, maar dat deed er niet veel toe.

Met z'n vieren gingen we aan een tafel zitten. We hadden vaak dezelfde tafel, behalve als ie bezet was. Soms gingen er andere mensen aan onze tafel zitten. Niemand van ons leek dat erg te vinden; zonder iets te zeggen kozen we een andere. Op de tafels lag kerstpapier, met kerstbomen en sneeuwpoppen. Er stond een kerststukje in het midden.

‘Gezellig,’ zei Fred.

‘Nou,’ zei Kitty.

We spraken verder niet, vandaag. We hadden niet elke dag een gesprek. Soms zeiden we alleen iets op maandag. Op maandag spraken we over sport. Daarom was ik ook gaan kijken op zondagavond. Meestal zei Fred dat het weer niets was geweest. ‘Nou, dat was weer niets dit weekend,’ zei hij dan. Ook als ik had gekeken, wist ik nooit precies wat hij daarmee bedoelde.

In de trein had ik iemand horen praten over goedbetaalde profs die niet wilden werken voor hun geld. ‘Het zijn goedbetaalde profs die niet willen werken voor hun geld,’ had ik eens op zo’n maandag gezegd. Daar reageerde Fred instemmend op, en ik was tevreden met mezelf.

Kitty hield niet van sport. ‘Ik hou niet van sport en ik kijk er niet naar,’ had ze een keer gezegd.

Dat was ook een mogelijkheid geweest.

Sachchit zei nooit iets tijdens het eten. Hij sprak alleen als hem iets gevraagd werd. Ik had nagedacht over zijn gedrag in vergelijking tot het mijne, maar wat

maatschappelijk aanvaardbaar handelen betreft won hij, want hij had een vrouw. Ze belde hem iedere dag. Eén keer per dag ging zijn telefoon. Hij nam de hoorn altijd heel voorzichtig op, alsof het apparaat van glas was. Hij zei alleen maar *ja* tegen de telefoon, zachtjes, een paar keer achter elkaar. Als hij klaar was met ja zeggen, legde hij de hoorn weer heel voorzichtig neer.

Hij had twee kinderen. Dat betekende dat hij seks had gehad met zijn vrouw.

Dus wat maatschappelijk aanvaardbaar handelen betreft won hij zonder meer.

Toen we klaar waren met eten liepen we terug naar onze afdeling. We pakten onze jassen die aan de kapstok hingen, trokken ze aan en gingen naar buiten.

De lucht was grijs. Er lag een dun laagje ijs over de plassen in de goten.

We liepen met onze handen in onze zakken en keken naar de tuintjes. Kitty vroeg wat we vandaag gingen tellen.

‘Molens,’ zei Fred.

Ik had het raar gevonden in het begin, het tellen, maar ik had meegedaan en ik was het gaan waarderen. Ik keek altijd minstens vier voortuintjes vooruit. Maar we kenden de tuintjes allemaal al, eigenlijk. We wisten al een beetje waar de molens zouden staan.

‘O,’ zei Fred, ‘hebben we nog niet gekeken wat we in ons kerstpakket hebben.’

We keken allemaal weer even naar de stapel kerst-

pakketten. Daarna keken we weer naar ons scherm, Fred, Kitty, Sachchit en ik.

We hadden alle vier een hoek van de kamer. We hadden allemaal twee pc's staan. Dat was omdat we van de afdeling automatisering waren. Ik had de beste hoek, bij het raam. Toen ik kwam, was die plek vrij. Ik was er gaan zitten, en niemand had er wat van gezegd. Ik was in de plaats gekomen van een collega die terugging naar Sloterdijk.

In het midden van de kamer stond een tafel, en op de tafel stond een printer.

Er waren mensen in het gebouw die al hun mail printten. Dat vertelde Fred ooit een keer tijdens de lunch: 'Er zijn hier mensen die al hun mail printen en in een ordner stoppen.' Hij lachte en schudde zijn hoofd.

Ik had me voorgenomen nooit mail te printen. Ik was het niet van plan geweest, maar het kon geen kwaad het me voor te nemen.

Mijn moeder belde om drie uur.

Als er een buitenlijn binnenkwam, maakte het toestel twee rinkels achter elkaar, en dat weer in een groepje van twee: tringtring, tringtring. Een binnenlijn deed tring, tring.

Mijn moeder vroeg hoe het ging.

Ik vroeg hoe het met haar ging.

Ze zei dat ze altijd een beetje melancholiek werd, zo rond de kerst.

In de trein terug moest ik staan op het balkon. Ik had mijn kerstpakket tussen mijn benen, op de vloer. Er stonden acht anderen op het balkon. Eén vrouw had ook een kerstpakket. Ze zat op het trappetje naar de verdieping en ze had haar pakket op schoot. Ze had haar handen om de hoeken van de doos geklemd. Ik keek net zolang naar haar tot ze mij aankeek. Ik was van plan een blik van verstandhouding te wisselen met haar, maar toen ze me aankeek, keek ik weg.

Ik had een huis gekocht in Alphen. Als ik er eenmaal zou wonen, zou ik niet meer met de trein hoeven. Soms vond ik dat jammer. Waarschijnlijk zou ik dan geen vrouwen meer zien met wie ik blikken van verstandhouding zou kunnen wisselen, maar misschien was dat maar beter ook.

Het zou niet lang meer duren voor ik naar Alphen aan den Rijn zou gaan verhuizen.

Vanaf Lelylaan liep ik naar huis. Op de Pieter Calandlaan reden jongens op scooters. Ze droegen geen helm en ze hadden meisjes achterop.

Bij Meer en Vaart was een studentenflat. Ik zag vaak meisjes fietsen waarvan ik wist: dat is een studente. Die haalde je er zo uit, tussen de andere fietsers, want ze waren anders dan de andere mensen die in Osdorp woonden.

Als ik een studente over de Calandlaan zag rijden, hoopte ik soms dat ze zou stoppen om me de weg te vragen en dat ik dan zou kunnen zeggen, zelfs voordat ze de vraag stelde: die kant op, om te laten blijken dat ik al wist waar ze heen moest.

Maar aan de andere kant: ik had liever niet dat ze me iets zouden vragen, en ik moest er niet van uitgaan dat zoiets indruk zou maken op meisjes.

Danny stond op mijn antwoordapparaat. Hij zei dat hij een feest wist op kerstavond.

Ik wiste het bericht.

Ik had bami in de koelkast. Die warmde ik op.

Ik hoopte dat Jennifer aan zou bellen. Ondertussen keek ik televisie.

Toen ik klaar was met kijken en het te laat was geworden voor Jennifer – ze moest om tien uur naar bed – zette ik mijn pc's aan. Ik had er twee. Ze vormden samen een netwerk, en omdat pc's in een netwerk namen nodig hebben, had ik ze Bassie en Adriaan genoemd. Adriaan was de snelste computer; hij had een snelle processor en veel RAM. Hij was de acrobaat. Bassie gebruikte ik voornamelijk voor opslag – veel porno. Bassie zat dus vol kattenkwaad. Ik vond dat zelf erg grappig.

Ik logde in als Jonn Grimm. Op het moment dat ik buiten de beschermde grenzen van Yew kwam werd ik opgejaagd door een PlayerKiller. Ik stierf voor ik mezelf kon healen.

Ik liep een tijdje rond als geest, zoekend naar iemand die me kon doen opstaan, maar ik vond niemand en ik wist zeker dat de bezittingen die de pk op mijn lichaam had gelaten (dingen waar hij niks aan zou heb-

ben – sandalen en een floppy hat en drie broden) nu vergaan zouden zijn, dus het was niet meer de moeite me te haasten. Ik besloot te genieten van het voorrecht dat geesten hebben: het binnen kunnen lopen van huizen van andere spelers en niet gezien worden. Als geest werd je alleen zichtbaar als je iets zei, en zelfs dan kwamen je woorden eruit als OOooOOOOOoooOOo. Alleen mensen met skills in spirit speak konden je verstaan, maar ik was nog nooit iemand tegengekomen die zijn spirit speak getraind had.

Ik kwam binnen in een small tower. De eigenaar was wat aan het rondlopen. Ik had zelf nooit een huis gehad, nooit de moeite gedaan om te sparen; ik wilde altijd nieuwe zwaarden kopen en kleren en armour, maar ik kon me goed voorstellen hoe het zou zijn zo'n huis te hebben. Ik zou het leuk inrichten en ik zou erin rondlopen en ik zou aan tafel gaan zitten en van mijn eigen huis genieten.

Dat is wat deze speler ook deed.

Ik bleef onzichtbaar en ik keek naar hem, en zo waren we een uur of langer samen.